

PROLOOG

Winter in het woud

Het gekras van een kraai verbrak plotseling de stilte. De vogel fladderde op en streek neer op een tak – een zwarte vlek tegen al het wit en grijs. Wat sneeuw dwarrelde als een fijn poeder van de tak omlaag.

Ridder Ristridin bleef staan, trok zijn mantel dicht om zich heen en vroeg zich af of dit hem iets te zeggen had. Was het een voorteken? Een waarschuwing voor gevaar? Hij bedacht met zelfspot dat hij veranderd was, dat hij bleef aarzelen omdat hij een kraai zag – gewoon een hongerig dier in deze bitterkoude winter.

Hoe lang leek het geleden dat koning Dagonaut hem bij zich riep en zei: ‘Ik heb vreemde geruchten vernomen van het Wilde Woud, van ruwe rovers en gevaarlijke stammen, van bosgeesten en Mannen in het Groen. Ik wil dat u onderzoekt wat daarvan wáár is – u, de meest beproefde van mijn Zwervende Ridders. En ik wil dat u er meteen heen gaat, want vele gevaren kunnen vandaar ons rijk bedreigen.’

Ristridin was gegaan, vergezeld van ridder Arwaut en twintig volgelingen. Nu liep hij hier alléén, maar hij was niet alleen in het woud, dat wist hij. En hij moest steeds denken aan wat zijn vriend, Edwinem van Forèstèrra, hem eens had gezegd: ‘Naar het Wilde Woud moet je gaan, want je moet je eigen land toch kennen – heel het gebied van koning Dagonaut. Ik herinner me uit oude verhalen dat er vroeger een grote weg door dat woud naar het westen liep, naar het Rijk van Unauwen. Waarom hebben jullie die dicht laten groeien? Maak die weg weer vrij, hak hem open; dan zullen de wezens die het daglicht schuwen vluchten. Bovendien zal er dan nog een verbinding zijn tussen onze twee landen: de rijken van Unauwen en Dagonaut.’

Edwinem was een ridder geweest in dienst van Unauwen, de edele koning die regeerde ten westen van het Grote Gebergte. Maar hij was door Rode Ruiters vermoord – niet hier, in een ander bos. Rode Ruiters uit Eviellan, het duistere land in het zuiden... Er was oorlog tussen Unauwen en Eviellan, al was de Vorst van Eviellan een zoon van koning Unauwen – zijn jongste zoon en zijn grootste vijand. Edwinem had in die oorlog gestreden, maar tenslotte was hij verraderlijk gedood, op het grondgebied van Dagonaut.

Vleugelgeklapper deed Ristridin ontwaken uit zijn gedachten. De kraai vloog weg.

Langzaam liep hij verder. De sneeuw kraakte onder zijn voeten en nu en dan braken er takjes af. Verder geen geluid. Hij voelde zich als een reiziger in het Land van de Dood. Dit was het Wilde Woud, waar Dagonaut koning was, al had hij het nooit betreden en al wist hij niet welke geheimen het verborg. En ik? dacht Ristridin. Ik die ze ontraadseld heb, zal ik er ooit levend uitkomen om te vertellen wat ik weet?

Ergens waren dorpen en steden, huizen en kastelen, waar mensen woonden in rust en vrede, onbewust van wildernissen als deze. Hij vroeg zich af of hij die plaatsen bereiken zou. Het moet! dacht hij, maar hij voelde zich moe en oud.

Weer hield hij zijn pas in. Dwars over zijn weg waren anderen gegaan. Hij zag voetstappen in de sneeuw. Van velen!

En hij was alleen. Waar was hij? Vele dagen geleden was hij de Zwarte Rivier overgestoken, lang had hij rondgezworven. Hij had zich een weg gebaand door stekelige struiken en war-rige takken, in sneeuw, in mist en ijzel. In het oosten, niet ver weg, moest Islàn zijn. Islàn, de eenzame burcht op de open vlakte, door bossen omringd. Daar wilde hij heen.

Van welke mensen waren de verse sporen voor zijn voeten? Was hij al zo dicht bij Islàn? Of vergiste hij zich en was hij verdwaald? Hij keek naar boven, zag kale takken en een netwerk van twijgen en daartussendoor de zilverige lucht.

Weer liep hij verder. Het was hem alsof hij werd gevolgd en

nagekeken. Zijn mager gezicht stond grimmig en waakzaam, zijn hand rustte op het gevest van zijn zwaard. Zo zocht hij een weg naar kasteel Islàn.

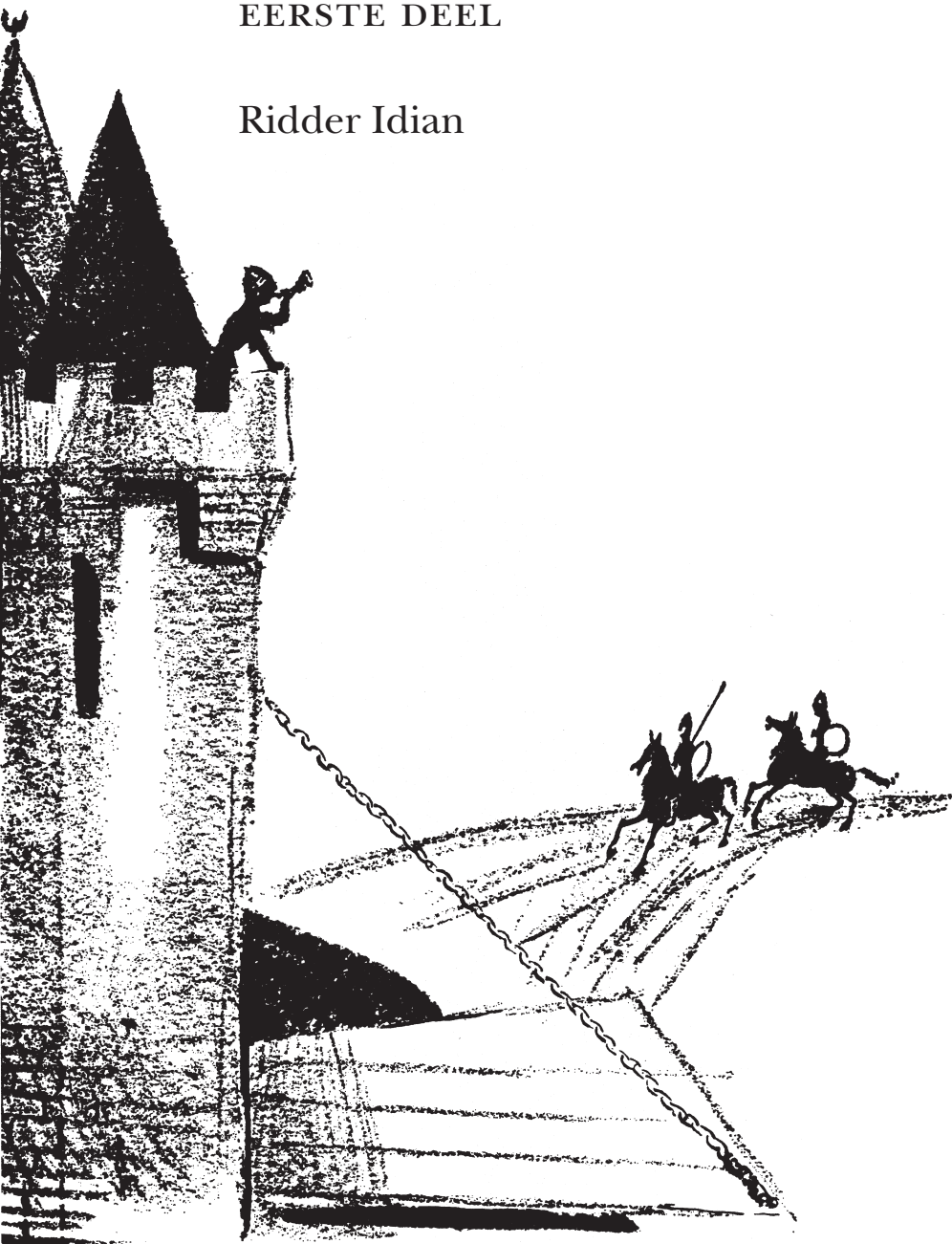
Kasteel Islàn... dáár begon de bewoonde wereld. Als Ristridin dat bereikt had kon hij verdergaan; dan zou hij weer rijden op een paard, dan zou hij weer vrienden ontmoeten.

Hij had een belofte gedaan, een afspraak gemaakt. In de lente zou hij met zijn vrienden samenkomen in de burcht van zijn voorvaderen, kasteel Ristridin bij de Grijze Rivier. Zijn vrienden, ridders allemaal, – nee, een van hen was nog niet tot ridder geslagen, al was het nu intussen misschien wel gebeurd. Tiuri, zoon van Tiuri, die bewezen had de ridderslag waardig te zijn. Hij had immers die geheimzinnige opdracht vervuld: het brengen van een brief aan koning Unauwen.

EERSTE DEEL

Ridder Idian

1 Reisplannen

Ridder Tiuri reed op zijn zwarte paard Ardanwen over het modderige pad langs de Blauwe Rivier. Kortgeleden lag die rivier nog vol ijsschotsen; nu kon het water weer vrij stromen. Het stond hoog en was onstuimig, omdat ver weg, in de bergen, de sneeuw wel aan het smelten zou zijn. Tiuri hief zijn hoofd op en haalde diep adem. De lucht was koud, maar toch anders dan de vorige dagen. De velden en het bos rechts van hem waren nog kaal, maar erboven zwierven opgetogen vogels die het ook wisten: de winter was voorbij! Nu zouden er weer reizigers over de wegen trekken; hij zou zelf ook op reis willen gaan, weg van Tehuri, het landgoed van zijn vader, waar hij de laatste maanden had gewoond.

Hij keek voor zich uit, naar het zuiden. Daar, vele dagreizen verder, lag om de uitmonding van de rivier een drassig land, dat Deltaland werd genoemd. Meer naar het westen lag Eviellan, het rijk waar een boze vorst regeerde. Daar wilde hij niet heen. Maar aan de Grijze Rivier, die de grens vormde met Eviellan, lag een kasteel waar hij vaak aan had gedacht, al was hij er nooit geweest. Ristridin, het voorvaderlijk slot van de Zwervende Ridder die net zo heette: Ristridin van het Zuiden. Ridder Ristridin was in de herfst van het afgelopen jaar naar het Wilde Woud gegaan, maar hij zou in de lente weer terugkeren naar zijn kasteel. Daar zou hij zijn vrienden weer ontmoeten, en hij had Tiuri uitgenodigd ook te komen.

Tiuri hield zijn paard in en zei hardop: 'Ik ga natuurlijk. Zo gauw mogelijk. Morgen!'

Ardanwen bewoog zijn fijne oren alsof hij begreep wat zijn jonge meester zei. Tiuri klopte hem op zijn nek. 'Verlang je er ook naar weer te reizen als vroeger?' sprak hij fluisterend. 'Net als ridder Edwinem?' En hij dacht: Ik wil ook een Zwervend

Ridder zijn. Later, als vader oud is, zal ik in Tehuri wonen. Ik zal er steeds terugkomen, want het is mijn tehuis. Maar eerst wil ik meer van de wereld zien. En wie weet, zal koning Dagonaut mij eens nodig hebben, zodat ik kan bewijzen dat ik waardig ben zijn ridder te zijn.

Hij wendde zijn paard en reed terug naar kasteel Tehuri, dat hij in de verte al zag liggen.

Even later reed hij over de ophaalbrug, die in deze tijd van vrede altijd neer was. De poortwachters begroetten hem vol warmte. De twee Tiuri's, vader en zoon, waren zeer geliefd. De oudste droeg de bijnaam 'De Dappere', een verdiende naam die hij in tijd van oorlog, lang geleden, had gekregen. Zijn zoon was de jongste van Dagonauts ridders, en de enige die een wit schild mocht dragen, omdat hij een grote dienst had bewezen aan Unauwen, de koning van het rijk in het westen.

Toen Tiuri op de binnenplaats van zijn paard was gesprongen, kwam een jongen van een jaar of vijftien naar hem toe. Het was Piak, zijn beste vriend, die ook zijn schildknaap was.

'Hé Tiuri!' riep deze. 'Waar ben jij geweest? Ik zat met je vader te schaken, plotseling keek ik op, en weg was je!'

'Ik moest even naar buiten,' antwoordde Tiuri, 'en Ardanwen ook. Het weer is veranderd.'

Hij bracht zijn paard naar de stal; dat deed hij altijd zelf. Niemand mocht aan Ardanwen komen, behalve Piak.

'Ik heb het ook geroken,' zei Piak, met hem meelopend. 'Ik ben zonet op de hoogste toren geklommen en toen rook ik het.'

Tiuri glimlachte. Piak had nog steeds een voorliefde voor hooggelegen plekjes, al waren het nu gewone torens in plaats van de bergen waar hij vandaan kwam. 'Nu kunnen we op reis gaan,' zei hij.

'Wat een onzin,' sprak de oude stalmeester, die bij de ingang van de stal stond. 'Wat een onzin,' herhaalde hij. 'Maart is voor reizen te koud, april is te wisselvallig, en het is nog lang geen april. Wacht liever tot de maand mei.'

'Mei is misschien te zacht,' zei Tiuri lachend.

‘En juni te zonnig,’ vulde Piak aan.

De stalmeester schudde zijn grijze hoofd. ‘Jullie jongelui zijn altijd te haastig,’ zei hij, ‘haastig, onbezonnen en nooit tevreden met de plaats waar je bent.’ Hij keek hen streng aan, de zoon van zijn meester en diens vriend. Hij gedroeg zich niet zoals het behoorde tegenover een ridder en zijn schildknaap, maar voor hem, die Tiuri’s vader nog als kleine jongen had gekend, zouden ze de kinderschoenen nooit ontwassen zijn. ‘Wacht in elk geval tot de eerste dag van de lente,’ ging hij voort. ‘Je bent nog maar net thuis. Waarom zou je gevaar willen lopen te verdwalen, je nek te breken, door rovers vermoord te worden, kou in je hoofd te vatten en reumatiek te krijgen van het slapen aan de kant van de weg?’

‘Maar Waldo,’ zei Tiuri vrolijk, ‘je zou nog veel meer mopperen als we thuisbleven en er nooit op uit trokken.’

Waldo bromde wat, maar zijn ogen keken vriendelijk. ‘Dat kan wel zijn,’ zei hij. ‘Maar je mag wel weten, Tiuri, zoon van Tiuri, dat je heus niet naar het avontuur hoeft te gaan zoeken. Het zal jóú wel opzoeken als je ertoe bent bestemd. Voor je het weet zul je misschien midden in de moeilijkheden zitten, zonder dat je erom hebt gevraagd!’

‘Waarschijnlijk heb je gelijk,’ zei Tiuri. ‘Maar wij gaan er niet zomaar op uit. Ridder Ristridin van het Zuiden heeft me uitgenodigd in het voorjaar naar zijn kasteel te komen.’

‘Ridder Ristridin heeft toch geen kasteel?’ zei Waldo. ‘Ik dacht dat hij een Zwervend Ridder was, zonder landgoed en bezittingen.’

‘Dat is waar,’ antwoordde Tiuri. ‘Het kasteel is eigenlijk van ridder Arturin, Ristridins broer, maar het is ook Ristridins tehuis, als hij even rust van zijn reizen.’

‘Sommige mensen zijn toch dwazen, dat ze hun kastelen aan anderen afstaan om zelf maar rond te kunnen dwalen,’ zei de oude man op zijn gewone moppertoon. ‘Goed, ridder Arturins kasteel dus. En daar ga je heen. Met je vriend.’

‘Mijn eerste reis als schildknaap,’ zei Piak. Zijn bruine ogen schitterden bij de gedachte aan wat hij zou kunnen beleven.

‘En het is niet ver van de grote bergen,’ voegde hij er verlangend bij.

‘Nog dichterbij het Wilde Woud,’ zei Waldo. ‘Nu ja, jullie moeten zelf weten wat je doet. Hier vlakbij is ook een bos, en dat is een heel wat mooier en zeker heel wat beter bos dan dat gevaarlijke woud in het zuidwesten. Laten we hopen dat ridder Ristridin er heelhuids uit is teruggekeerd.’

Toen Tiuri na zijn tocht naar het Rijk van Unauwen tot ridder geslagen was, had koning Dagonaut hem gezegd dat hij de eerste tijd niet van zijn diensten gebruik zou maken. Eerst moest hij maar meegaan met zijn ouders, naar kasteel Tehuri, om daar te bekomen van zijn avonturen. Tiuri vond dat laatste helemaal niet nodig, maar hij voelde er wel voor naar zijn ouderlijk huis te gaan, waar hij zolang niet was geweest. Piak ging natuurlijk met hem mee. In Tehuri leerde hij van Tiuri en zijn vader veel van wat een schildknaap behoort te weten. Tiuri's ouders raakten erg op hem gesteld en behandelden hem als hun eigen zoon.

Tiuri had ook veel geleerd. Zijn vader nam hem mee op tochten door zijn bezittingen en bereidde hem voor op de taak die hij eens, als bestuurder ervan, zou krijgen.

Zo was de herfst vlug voorbijgegaan. In de winter hield kou, met sneeuw en vorst, de bewoners van Tehuri vaker in het kasteel. Dat was een stille tijd. Haast geen reiziger reed over de ophaalbrug om gastvrijheid te vragen, van de buitenwereld werd nauwelijks iets gehoord. Toch hadden de jongelieden zich niet verveeld. Ondanks de kou gingen ze er nog wel op uit en ook binnenshuis was altijd wel wat te doen. Tiuri en zijn vader schaakten bijvoorbeeld, en Piak had het ook geleerd. Van zijn vriend kon hij het echter nooit winnen; Tiuri schaakte goed en was zelfs zijn vader de baas.

Maar in die wintermaanden be kroop Tiuri soms een gevoel van onrust. Nu was hij ridder Tiuri, maar in het vredige Tehuri gebeurde niets dat hem op de proef kon stellen.

Hij dacht dan terug aan zijn reis naar het Rijk van Unauwen

ten westen van het Grote Gebergte. Wat hij toen had beleefd en geleerd was zo moeilijk in overeenstemming te brengen met het leven van alledag. Ver weg, in het westen, streden misschien ridders van Unauwen een bittere strijd tegen hun vijanden uit Eviellan. Hij wist helemaal niet hoe het daar ging; ze hoorden in kasteel Tehuri nooit nieuws uit die streken.

En plotseling kon hij dan verlangen naar de Stad van Unauwen en de Regenboog Rivier, en naar andere plaatsen waar hij was geweest. Hij dacht ook vaak aan het afgelegen Mistrinaut, waar jonkvrouw Lavinia woonde. Wanneer zou hij haar weer zien?

Er waren ook anderen die hij nog eens zou willen ontmoeten, zoals ridder Ristridin, die met Arwaut en zijn volgelingen naar het Wilde Woud was gegaan, omdat daar zulke vreemde dingen van werden verteld.

En nu, nu hij de lente voelde in de lucht, wist Tiuri zekerder dan ooit dat hij wilde doen wat hij zich al eerder had voorgenomen: als Zwervend Ridder rondreizen, zoals Ristridin. En dan zou hij allereerst diens uitnodiging aannemen en naar het kasteel gaan aan de Grijze Rivier. Piak zou hem natuurlijk vergezellen; die voelde net als hij.

2 Aankomst in kasteel Ristridin

En nu reed ridder Tiuri langs de Grijze Rivier, natuurlijk op Ardanwen, het zwarte paard welks naam 'Nachtwind' betekende in de oude taal van Unauwens rijk. De jonge ridder had een helm op zijn hoofd, een zwaard hing aan zijn zij en de tuniek die hij over zijn wapenrusting droeg was blauw met goud, de kleuren van Tehuri. Zijn schild was echter wit, als de schilden van de ridders uit het westen. Tiuri was trots op dat schild en daarom had hij het meegenomen.

Piak reed naast hem, op een paard dat even bruin was als zijn haar. Wie hem vroeger gekend had, toen hij nog in de

bergen woonde, zou hem, uitgerust als schildknaap, haast niet herkennen.

De oude Waldo had gelijk gekregen; het weer was koud gebleven en had hun de reis niet gemakkelijk gemaakt. Maar nu was hun doel niet ver meer. Ze zagen kastelen en vestingen aan beide kanten van de rivier, 'elkaar bewakend en beloerend', zoals Piak het uitdrukte. Alleen het water scheidde hen van Eviellan, het land waar de boosaardige Rode Ruiters vandaan kwamen en waar de ridders zwarte of rode schilden droegen. Maar van de bewoners van Eviellan hadden ze niets gemerkt.

'Ze l tten niet eens op ons,' had een ridder hun verteld, toen ze een keer overnachtten in een kasteel. 'Eviellan kijkt alleen naar het Rijk van Unauwen. Ik heb geruchten gehoord van een grote veldslag die daar is geleverd, maar hoe die is afgelopen weet ik niet.'

Tiuri had gevraagd of er iets bekend was van ridder Ristridin. Was die al terug in zijn kasteel? Maar de ridder had, evenmin als iemand anders, op deze vraag een antwoord kunnen geven.

'Nu zullen we het gauw weten,' zei Piak, toen ze in de verte de torens zagen van een burcht die niets anders kon zijn dan het slot Ristridin. 'Wat lijken al die kastelen op elkaar, vind je niet? Allemaal groot en van steen, met dikke muren en kantelen. Eigenlijk houd ik er niet erg van, al kan het binnen wel gezellig zijn.' Hij liet de teugels even los en wreef zich de handen, die blauw waren van de kou. Even later riep hij: 'Daar zie ik nog iets in de verte. Bergen!'

Ja, ver voor zich konden ze de wazige toppen zien van het Grote Gebergte in het westen, haast niet te onderscheiden van de grauwe wolken erboven.

'We rijden nu over de Derde Grote Weg naar het westen;' zei Tiuri, 'die leidt over de pas naar het Rijk van Unauwen.'

'Over de Eerste Grote Weg zijn we vorig jaar een eind gereisd,' zei Piak, 'langs kasteel Mistrinaut. Maar waar is nu de Tweede Grote Weg?'

'De Tweede Grote Weg,' antwoordde Tiuri, 'is bijna hele-

maal verdwenen, overwoekerd door het Wilde Woud.’

‘Ik zie bos ook,’ zei Piak. ‘Zou dat het Wilde Woud zijn?’

‘Ik geloof het niet,’ antwoordde Tiuri. ‘Dat ligt verder naar het westen, heb ik gehoord.’

‘Straks zal ridder Ristridin ons er misschien van vertellen,’ zei Piak. ‘Weet je dat ik haast het gevoel heb dat ik hem ken? Toch heb ik hem nooit van m’n leven ontmoet. Je hebt zoveel van ze verteld: van Ristridin en Bendoe, van Arwaut en Ewijn. Hoor, ik weet hun namen precies.’

‘En dan zullen we ridder Arturin nog ontmoeten,’ zei Tiuri, ‘Ristridins broer. Hem ken ik ook niet, al zal hij onze gastheer zijn.’

Tegen de avond bereikten ze het kasteel. De uitkijk op een der torens had hun komst al aangekondigd met hoorngeschal. De ophaalbrug werd knarsend neergelaten, en toen ze eroverheen gereden waren, ging een der deuren in de poort langzaam open en een viertal gewapende wachters kwam tevoorschijn.

‘Ze laten hier hun gasten niet zómaar binnen,’ fluisterde Piak Tiuri toe.

Deze groette de wachters. ‘Wij komen als vrienden,’ zei hij, ‘en vragen gastvrijheid. Ridder Tiuri en Piak, zijn schildknaap.’

‘Ridder Tiuri?’ herhaalde een van de wachters. ‘Komt u dan niet van het westen? U draagt een wit schild als een ridder van Unauwen en u bent veel jonger dan ik Tiuri de Dappere dacht.’

‘Ik ben zijn zoon,’ zei de jongeling. ‘Tiuri met het Witte Schild. Ridder Ristridin heeft mij uitgenodigd.’

‘Ridder Ristridin!’ riep de wachter. ‘Hebt u nieuws van hem!?’

‘Nee,’ zei Tiuri. ‘Is hij dan nog niet terug?’

‘Nog niet,’ antwoordde de wachter.

‘Hij zou toch in het voorjaar weer hier zijn.’

‘Dat is zo,’ zei de wachter, ‘maar hij is er nog niet. Ridder Bendoe wacht ook al op hem; die is eergisteren gekomen...

Maar komt u binnen. Ik zal ridder Arturin uw komst laten melden, Tiuri, zoon van Tiuri.'

Korte tijd later stonden de vrienden tegenover ridder Arturin, de heer van het kasteel, die hen hartelijk begroette. 'Welkom, ridder Tiuri,' zei hij, 'en jij ook, schildknaap. Het vuur brandt in de haard, het eten is klaar. Ik heet u ook welkom uit naam van mijn broer, die u heeft uitgenodigd, naar ik heb gehoord.'

Ridder Arturin leek niet op Ristridin, vond Tiuri. Hij was kleiner dan de zwervende ridder en lang niet zo mager; hij had alleen hetzelfde, krullende haar.

Nu kwam er een ander naar de vrienden toe, een forse, donkere, baardige man.

'Ridder Bendoe!' riep Tiuri.

'Dezelfde,' zei deze, zijn hand schuddend. 'Prettig je weer te zien, Tiuri. En het is zoals ik je eens heb gezegd: nu ben je ridder, zoals het behoort.' Hij wendde zich tot Piak, die er wat verlegen bij stond. 'Wie ben jij?' vroeg hij.

'Mijn beste vriend, Piak,' zei Tiuri. 'Hij is mijn gids geweest in de bergen en mijn reisgenoot in het Rijk van Unauwen. Nu is hij mijn schildknaap.'

Bendoe drukte ook Piak de hand, zó stevig dat deze even met zijn ogen knipperde. 'Heb jij nieuws van Ristridin te vertellen?' vroeg hij toen aan Tiuri.

'Het is al een paar maanden geleden dat ik hem ontmoette,' antwoordde deze. 'Vlak voordat hij naar het Wilde Woud ging.'

'O,' zei Bendoe teleurgesteld.

'Hij is nog niet hier, zoals je ziet,' sprak ridder Arturin. 'Maar in het Wilde Woud is hij ook niet meer.'

'O nee?' zei Tiuri wat verbaasd. 'Waar is hij dan? En wat heeft hij in het woud beleefd?'

'Daar weten we niet veel van,' antwoordde Arturin. 'En waar hij nu is, weten we helemaal niet! In de winter heeft hij het Wilde Woud verlaten; dat kwam een bode uit Islàn me vertellen. Kasteel Islàn ligt vlakbij het woud, zoals je misschien weet.'

Ristridin is daar langsgesproken en heeft de heer van het kasteel gevraagd bericht te sturen naar koning Dagonaut en mij. Hij wilde naar andere streken gaan, waar meer te beleven viel. De wegen in het Wilde Woud, zo zei hij, lopen dood of leiden naar ruïnes van lang verlaten woonplaatsen.'

'Dat kan wel zo zijn,' sprak Bendoe, 'maar ik blijf erbij dat hij wel had kunnen vertellen waar hij heen wilde gaan. Weet de Heer van Islàn er werkelijk niets meer van?'

'Ik heb hem een brief geschreven,' antwoordde ridder Arturin. 'Hij schreef terug dat hij niets meer wist. Ristridin is niet eens zijn burcht binnen geweest. Hij had haast en reed naar het oosten.' Hij zweeg en fronste zijn wenkbrauwen.

'Waarom niet naar het zuiden!' zei Bendoe. 'Hij had daar ook een taak te vervullen!'

'Een taak?' herhaalde Tiuri. Toen begreep hij het plotse-ling. Ristridin had immers, evenals Bendoe, gezworen de Zwarte Ridder te straffen, die hun vriend Edwinem had vermoord – de Zwarte Ridder met het Rode Schild, aanvoerder van de Rode Ruiters. Hij vocht met gesloten vizier; niemand wist wie hij was en hoe hij eruitzag...

'Bent u nu net terug uit Eviellan?' vroeg hij. 'Vertelt u ervan! Hebt u de Ridder met het Rode Schild gevonden?'

'Of ik hem gevonden heb? Ik weet niet hoeveel ik er gevonden heb!' antwoordde Bendoe knorrig. 'Eviellan is vol ridders; de meesten dragen een zwarte wapenrusting en bijna allemaal hebben ze rode schilden. Ik heb ieder die ik zo tegenkwam ter verantwoording geroepen voor Edwinems dood – maar elk van hen ontkende er ook maar iets van te weten. Twaalf twee-gevechten heb ik gehouden, maar degene die ik zocht heb ik niet verslagen, of ik moet me wel heel erg vergissen.'

'Ze zullen je in Eviellan wel niet graag mogen,' zei ridder Arturin wat spottend.

'Ze zagen me liever gaan dan komen,' zei Bendoe. 'Maar dat zal me niet beletten te blijven zoeken naar die eerloze ridder! Ik ben nu hier, omdat ik het met Ristridin heb afgesproken, en ik hoop dat hij binnenkort met me mee zal gaan naar het

zuiden. Twee hebben meer kans dan één om die moordenaar te vinden.’

‘Dat lukt je nooit,’ zei Arturin. ‘De Vorst van Eviellan zal je nog eens als ongewenst vreemdeling uit zijn land verbannen. Dat zou ik tenminste doen als ik in zijn plaats was. Waarom moet jij eigenlijk Edwinems dood wreken? Dat is eerder de taak van mannen uit het westen. Edwinem was toch een ridder van Unauwen? Laat koning Unauwen zijn moordenaar straffen!’

‘Wat jij zegt bevalt me helemaal niet!’ zei Bendoe boos. ‘Edwinem van Forèstèrra was mijn vriend; dat hij uit een ander land kwam is voor mij bijzaak. Ristridin, Arwaut, Ewijn en ik hebben gezworen zijn dood te wreken, en wat mij betreft zal ik me daaraan houden.’

‘Zoals je wilt,’ sprak Arturin schouderophalend. ‘Maar misschien ben jij de enige die deze eed nog niet vergeten is – of beter gezegd, die het nutteloze ervan niet inziet. Jullie viertal is maanden geleden uit elkaar gegaan omdat er belangrijker dingen waren te doen. Ik denk dat je je wraaktocht straks alleen voort zult moeten zetten. Ristridin en Arwaut zijn er niet, en Ewijn is evenmin gekomen.’

‘Wie een eed vergeet, verliest zijn eer,’ zei Bendoe kortaf.

Tiuri en Piak keken elkaar aan. Het leek erop dat de twee ridders ruzie zouden krijgen. Arturin brak het gesprek echter af door zijn gasten uit te nodigen bij het vuur te gaan zitten en een glas wijn met hem te drinken.

Kort daarna was het tijd voor het avondmaal. Vele burcht-zaten kwamen binnen en de vrienden maakten kennis met Arturins vrouw en hun kleine zoontje. Ridder Bendoe sprak geen woord meer. Hij was altijd zwijgzaam en nooit erg vriendelijk, maar nu scheen hij werkelijk ergens over te broeden. Misschien was het daardoor dat Tiuri de stemming gedrukt vond. Bovendien zat Piak een eind van hem af. Hijzelf zat als ridder op een der zetels vlakbij de burchtheer; zijn vriend was bij de andere schildknepen en bedienden geplaatst. Dat speet hem, maar het was nu eenmaal een gebruik waar haast nooit van werd afgeweken.